

וכן שנינו במשנה שנאמן לומר — **עד כאן היינו באין בשבת**, וקובעים לפי דבריו את תחום האלפיים אמה של העיר.

ומבאר הגמרא: שהטעם שנאמן, משום דקפבר תחומין דרבנן, והימנוהו רבנן בדרבנן.

וכן שנינו שאין נאמן לומר — דרך היה לפלוני במקום הזה מעמד ומספר היה לפלוני במקום הזה.

ומבאר הגמרא: מאי טעמא אינו נאמן? משום שאפוקי ממונא לא מפקינן אלא על ידי שני עדים כשרים, שהיתה תחילת עדותם וסופה בכשרות.

עוד דנה הגמרא בדיני נאמנות עדים פסולים:

תנו רבנן כברייתא: נאמן התינוק להעיד בגודלו על שראה בקוטנו ולומר — כך אמר לי אבא, משפחה זו טהורה, משפחה זו טמאה.

ומקשינן: וכי טהורה וטמאה ממש, סלקא דעתך? ומה שייך טמאה וטהרה במשפחה?

ליוחסין ובאו להעלותו ליוחסין על פי עדותו של רבי אלעזר.

וכן שנינו במשנה שנאמן אדם לומר — שהמקום הזה בית הפרס הוא, ולא יותר, ומטהרים את סביבותיו על פי עדותו⁽¹⁷³⁾.

ומקשינן: מאי טעמא נאמן?

ומתרינן: משום שטומאת בית הפרס אינה אלא מדרבנן.

דאמר רב יהודה אמר שמואל: שדה שנחרש בה קבר שגזרו בה טומאת "בית הפרס" לטמא מאה אמה סביבות הקבר מחשש שהביאה המחרשה לשם עצם, ועבר בה אדם ואחר כך עשה טהרות, ורוצה לבדוק האם עבר במקום שיש בו עצם — מנפח [מפזר את העפר על ידי רוח] אדם בית הפרס, והולך. וסומך על כך שאם תהיה עצם יראנה, משום שטומאה זו אינה אלא מדרבנן⁽¹⁷⁴⁾.

ורב יהודה בר אמי משמיה דרב יהודה אמר: בית הפרס שנידש [שהלכו בו אנשים הרבה, ודשו אותו ברגליהם] טהור. מאי טעמא? משום שאי אפשר לעצם כשעורה שלא נידש ברגל, ונפחתה לפחות מכשיעור.

לדברי התוספות אין חוששין לכך?

ותירץ התוספות הרא"ש שלגבי תרומה סגי בחששא כל דהו כדי לדחות את עדות העד.

173. כך פירשו התוספות, ולפירושו מבואר, שאפילו במקום שיש חזקת טומאה על שדה מסיימת שנחרש בה קבר, בכל אופן נאמנים לומר — עד כאן הגיעה הטומאה ולא יותר.

אך דעת הרא"ה: שבמקום שיש חזקת טומאה אינו נאמן לטהר ולומר עד כאן בלבד הוא בית הפרס.

ומה שאמרינן כאן שנאמן, איירי בגוונא שהעיד על שדה שאינה ידועה — שהיא בית הפרס, ועל פי עדותו תלינו את כל הטהרות שנכנסו לתוכה, שאין אוכלים אותם ולא שורפים אותם מספק. ובזה האמינוהו כיון שאינו אלא מדרבנן.

174. כיון שמדאורייתא, ספק טומאה ברשות הרבים טהור, אך גזרו חכמים היכן שידוע שהיה קבר לטמאו בכל אופן. תוספות.